ASISTENŢA VICTIMELOR TRAFICULUI DE FIINŢE UMANE BĂRBAŢI ÎN CADRUL MECANISMELOR NAŢIONALE DE REFERIRE

Nadejda RADU

CZU: 364.44:343.43-055.1 nradu1977@gmail.com

Trafficking in human beings represents a serious violation of individual freedom and dignity and constitutes a serious form of crime. It has significant implications on the lives and health of human beings, continuing to pose a threat to the security and sustainable development of contemporary society, as well as a transnational danger. The exploitation of men is a reality and there is a need to recognize the necessity of providing them with specialized assistance. It requires concerted efforts at national and international levels to ensure the protection and proper support.

Republica Moldova rămâne o țară de origine și, într-o măsură mai mică, o țară de tranzit în ceea ce privește traficul de persoane. În ultimii ani, s-au observat și cazuri în care Republica Moldova a devenit o țară de destinație. Schimbările geografice în ceea ce privește țările de destinație pentru cetățenii noștri sunt evidente, cu apariția unor noi destinații și dispariția altora. În plus, este important de menționat că numărul victimelor de trafic de persoane, exploatate în interiorul țării și în regiunile din stânga Nistrului, este în creștere conform datelor Ministerului Afacerilor Interne.

În Republica Moldova în ultimii ani se observă o creștere constantă a numărului de bărbați-victime ale traficului de ființe umane, ajungând până la 50% din numărul total de victime identificate, cea mai mare pondere fiind înregistrată în anul 2022 - 75%. O problemă cu care se confruntă o parte dintre aceștia este nevoia de asistență în reabilitare specializată și suport în reintegrare în societate. Exploatarea bărbaților este o problemă reală și îngrijorătoare în contextul traficului de ființe umane. Aceștia sunt expuși la forme variate de exploatare, cum ar fi muncă forțată, trafic de organe, exploatare sexuală și multe altele. Abordarea completă și echitabilă a tuturor victimelor traficului de ființe umane este vitală pentru a promova un mediu mai sigur și mai corect pentru toți. Includerea bărbaților victime ale traficului de ființe umane în sistemul de asistență socială asigură accesul la suportul necesar pentru recuperare și reintegrare socială, incluzând adăpost, asistență medicală și psihologică, consiliere juridică și sprijin pentru dezvoltarea abilităților necesare unei vieți independente și autonome. Această măsură va contribui la creșterea conștientizării și sensibilizării privind impactul traficului de ființe umane asupra bărbaților, eliminând stigmatizarea și promovând o abordare mai echitabilă pentru nevoile acestora.

Este important de menționat că subiectul traficului de ființe umane, în special exploatarea și asistența bărbaților, nu a fost studiat în mod detaliat anterior în Republica

Moldova. Cu toate acestea, datele statistice oficiale au evidențiat o creștere a numărului de bărbați victime ale traficului de ființe umane, ceea ce subliniază importanța abordării acestui aspect și a identificării necesităților specifice ale acestui grup vulnerabil.

Scopul cercetării propuse urmărește analiza modalității de asistență și protecție a bărbaților-victime ale traficului de ființe umane din Republica Moldova în cadrul mecanismului național de referire, în vederea stabilirii unor măsuri cu privire la dezvoltarea unui sistem mai eficient, inclusiv prin considerarea drepturilor omului pentru toate victimele traficului de ființe umane.

Metode praxiologice aplicate în cercetare sunt: *analiza documentară,* fiind supusă analizei legislația, politicile, strategiile și alte documente relevante privind traficul de ființe umane și asistența și protecția victimelor-bărbați, în vederea evaluării contextului legal și instituțional existent și identificării discrepanțelor și lacunelor; *interviul individual aprofundat*, desfășurat cu 4 specialiști implicați în asistența bărbaților-victime ale traficului de ființe umane în perioada anilor 2021-2023; *observația participativă* desfășurată în cadrul Serviciului de Asistență și protecție a bărbaților victime ale traficului de ființe umane; *studiul de caz*: utilizat pentru a examina în detaliu experiențele individuale ale bărbaților victimelor traficului de ființe umane și interacțiunile lor cu mecanismul național de referire.

Rezultatele cercetării

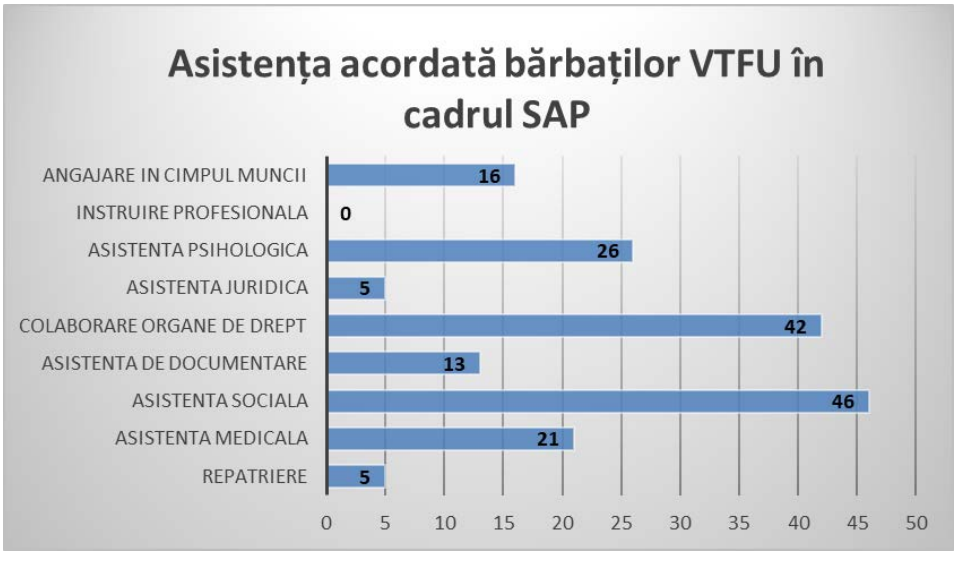

Fig.1. Asistența acordată bărbaților VTFU în cadrul SAP

Cercetarea desfășurată a evidențiat faptul că cu cât perioada de exploatare este mai lungă, cu atât procesul de recuperare și reintegrare într-o viață normală este mai dificil. *„Prezintă dificultăți în a se orienta în timp, în a face calcule și în gestionarea banilor. Din acest motiv, sunt predispuși la manipulare, iar expunerea la amenințări, agresiune*

fizică sau pedeapsă afectează negativ starea lor emoțională, menținând sentimente de frică, nesiguranță, anxietate și disconfort". (I_S.4). Totodată profilul bărbaților-victime întrunește următoarele caracteristici: nivel de inteligență scăzut, exprimarea cu dificultate a nevoilor și gândurilor, existența unor tulburări la nivel de memorie și învățare, dificultăți de orientare, ușor manipulabili, vulnerabili din punct de vedere economic, etc. În vederea reintegrării acestei categorii de victime, au fost prestate o serie de servicii, care s-au realizat prin implicarea instituțiilor membre ale mecanismului național.

În baza cercetării s-a constatat că, bărbații care devin victime ale traficului de ființe umane se confruntă cu numeroase dificultăți în a accesa și beneficia de servicii adecvate de asistență și protecție în comunitate. Aceste dificultăți sunt generate de lipsa de sensibilitate la gen, de stereotipurile existente și de lacunele în programele și serviciile disponibile la nivel de comunitate, inclusiv de specificul beneficiarilor descris de specialiști. De asemenea, cooperarea intersectorială pentru oferirea asistenței eficientă și integrată pentru acești beneficiari vulnerabili este insuficientă, în special în ceea ce privește colaborarea între diferiți actori, cum ar fi sectorul guvernamental, organizațiile neguvernamentale, sectorul medical și altele, pentru a aborda în mod colectiv și cuprinzător nevoile bărbaților victime ale traficului de ființe umane.

Recomandări pentru eficientizarea intervenției în asistența bărbaților-victime ale traficului de ființe umane: elaborarea de mijloace eficiente de comunicare și coordonare între actorii implicați în combaterea traficului de ființe umane și asistența victimelor; responsabilizarea instituțiilor implicate în cadrul mecanismului național; consolidarea capacităților specialiștilor implicați în asistența și reintegrarea bărbaților victime ale traficului; asistență și sprijin comunitar prin furnizarea de servicii de consiliere psihologică și de suport emoțional pentru a facilita recuperarea și reintegrarea bărbaților în societate; monitorizare și evaluare continuă a eficacității mecanismului național de referire și a serviciilor oferite victimelor traficului de ființe umane.

Referințe:

1. Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (suport de curs). Chișinău, 2020. [accesat 08.03.2024] disponibil: https://elearn.anas.md/courses/prevenirea-si-combaterea-traficului-de-fiinte-umane/
2. Evaluarea strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023. [accesat 28.02.2024] disponibil: https://www.antitrafic.gov.md/public/files/ro_raport_de_evaluare__strategie.pdf
3. Conceptul mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pentru anii 2020 – 2030. [accesat 09.03.2024] disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/proiectul_321_0.pdf
4. Concept în vederea elaborării programului național pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028. [accesat 08.03.2024] disponibil: https://particip.gov.md/ro/document/stages/concept-in-vederea-elaborarii-programului-national-pentru-prevenirea-si-combaterea-traficului-de-fiinte-umane-pentru-anii-2024-2028/10251

Recomandat
***Anastasia OCERETNÎI**, dr., conf. univ.*